

SANTIAGO RUSIÑOL

El bon caçador

MONOLEG

Santiago
Rusiñol
Obra completa

EL BON CAÇADOR

D'aquesta obra se n'han tirat 15 exemplars,
numerats, en paper Japó.

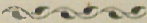

El bon ca- çador, monolog per

SANTIAGO● RUSIÑOL

Típ. «L'Avenç»: Ronda Universitat, 20

 Barcelona, 1903

Santiago
Rusiñol
Obra completa

Estrenat en el Teatre Català
per l'Hermenegild Goula

Santiago
Rusiñol
Obra completa

EL BON CAÇADOR

L'escena representa un camp de verdures i fruïterar.

El bon caçador deu ser un home de certa edat, armat de cap a peus, amb escopeta, ganyivet i altres eines de fer mal. Porta sarró, ulleres, bóta, polaines, savates de goma sobre savates rosses, cartutxera, guants verds i de tot, menys caps de caça. En una paraula: es un home d'aquells de l'aparador de càn Vives.

Se senten grans riulets a la dreta de l'escenari cridant un goç. Surt el caçador corrent, am l'escopeta a les mans, i veient el public diu:

Perdonin. No haurien pas vist passar un goç primet, jove, pelut i simpatic? No? Vatua la bestiola!

(Se'n va corrent i desapareix per l'esquerra. Torna a entrar i diu:)

No'l veig en balcó ni en finestra... Cah! Si m'hi enfundés, me faria perdre l'esma. Fumem-hi i esperem que perdi'l rastre. El meu goç es així: mentres rastreja un cap de caça o d'aviram, sigui conill, sigui lloro, té un neguit com si portés unes mostaces.

(Se posa l'escopeta al coll.)

Ja està descarregada. No tinguin por! Jo no carrego fins al moment de tirar. El *Xelin*, que es el fulano que busco, es cadell, anem a dir. *(Enfadat i cridant.)* Es a dir, cadell! No es tant cadell com això: m'ha posat el dentat fa molt temps, i ja fóra hora que posés coneixement. Jo a la seva edat (perdonant les comparances) ja tenia poca o molta reflexió. Es veritat que a mi me feien anar dret, i jo al *Xelin* l'he mimat: vels-ho-aquí. Ja veuran i considerin: me l'he vist de petit; i ara perquè té'l brom, ara perquè posa'l caixal del seny, però no més que'l caixal; i ara perquè fa'l creixent i trenca la pubertat, sempre a casa ha fet lo que ha volgut. I n'ha fetes!... La dona un dia va dir-me:

— Josep: si no treus aquesta bestia jove, al *buffet* queda pisa per poc temps.

— Ja's calmarà: tots l'hem feta, la joventut.

I què s'havia de calmar! Ha fet més desfiles a casa que no porta'l ninot de càn Clausolles! Un dia se'ns embolica amb una banova de ganxet que hi havia deu anys de mans de dona, cavallers, i, enredat de peus, com si fos dintre una trema, va rodolar per tot el pis amb uns crits i uns udols que feia, que'ls veïns se creïen que teníem foc a casa. Què's figuren? Sempre estem amb aquest ball. Tot el dia'l veurien am les dents plenes de feltre. Si, senyors: considerin que un vespre que's va dedicar a rosegar el bagul de la minyona's va empassar una mitja sencera, i ¡que's pensen lo que vam suar pera treure-l'hi! Tant, que vam tenir d'escórrer-l'hi per dintre i estirar el fil per la boca, i capdellant, capdellant, ne van sortir dugues troques. Ja sa ve: pantorrilles de minyona!

A la tal minyona, mirin si la té olorada, que una tarda que no tornava, va sortir amb el nas a terra (el goç, s'entén) i la va trobar

en el sarau del carrer de la Canuda. Res: ens ha sortit aixelabrat! Prou ell té bon fondo i es amable, i per qualsevol paraulada sembla que li pugen els colors al mig del morro; i si té de menjar un òs, valdament sia'l *bertran*, prou l'amaga pera evitar-se un sofoco. Però això no basta: un goç té de ser més *persona*.

Jo aguantava, perquè'm deia: «Caps així no viuen». Però quan no va morir el dia de l'estreno del boçal, vaig comprendre que teniem cadell per la vida. Encara no's va sentir l'olfato encongit en aquella *pajarrera*, ah, fills meus!, apreta a córrer pel pis, i cops de cap an els vidres, que allò va ser el ball de Sant Victor. Aquí cauen els cetrills, allà s'esmicola un florero preciós de petxinetes; aquí caic, allà m'aixeco; i cops de morro an el piano. En fi, que a casa hi va haver un trastorn tant gran, que la dòna m'agafà un singlot cronic.

Creguin-me a mi: no vulguin cadells a casa!

— I, doncs, per què n'hi té? — em diran.
N'hi tinc perquè vaig jugar a la *Bolsa*.

Sí, senyors: n'hi tinc, no precisament

per haver jugat, sinó perquè vaig ser animal de perdre.

Ja veuran: un servidor, encara que'm vegin tant armat, sóc un home de *sa* casa. Jo havia dut una videta endreçada: matinejava i me n'anava al treball obligatori. Venia panses a l'engròs i fideus a la menuda; es a dir, que tenia un establiment que'n deien «El Colmado del tigre real de Bengala»; quan un dia... ai, què tinc!... ai, què tinc!... res: me vaig entregar a la *Bolsa*. Aixís m'hi hagués girat un tornell mestre! De la primera estirada, am males accions m'arrenquen quatre mil duros! No hi fa res! Reprene un altre paper a la baixa, i el pillo se m'eleva com la bomba fins que'l vaig perdre de vista. De resultes me van descambiar una finca. M'apuntalo de nou. Entrem a les Catalunyes. D'allí passem de dret a les Frances, i, un cop a l'extranger, vaig dir:

— Prou, Josep: ja'n tens més de trenta, d'anys, pera fer la vida del jugador.

I em vaig plantar. Em vaig plantar; però, això si, vaig quedar molt quebrantat de salut. A més d'espallat de la *caixa*, me va quedar aquí dintre de la meua (*tocant-se al*

Santiago
Rusiñol
Obra completa

RUSIÑOL

pit) un *rum-rum* com uns catufols que'm bombaven no sé quins nervis que devem tenir per dintre; i tot el dia havia d'anar am la mà al pit, com si'm fessin el retrato. El cap també se'm va ressentir: semblava que'm des la volta com les oques. Cap metge'm va entendre'l mal. Els uns me feien pendre aigües de les que's duen la medicina com aquell peix que's porta l'oli. Altres, vins de carn, i carns de sustancia encongida. Alguns me volien curar a l'engròs, com el meu modo de vendre pànses. Altres, a la menuda per medi de *globulillos*. I fins *un* me volia *apnotisar*; es a dir, adormir-me'l mal per dintre.

— No! — vaig dir. — Que dormi fòra de casa!

Però, a l'ultim, un nebot meu, aficionat a fer cures, me va dir:

— Vosté lo que té es por: amb això, compri-s un goç.

— Què vols dir?

— Compri-s un perdiguer, faci exercicis corporals i distregui-s anant a la caça de tot animal de ploma.

— Però, si no sé tirar!

— Aprengui-n. Comenci per besties grosses i vagi baixant i afinant-se.

— Mira que'm faré mal am l'arma.

— Porti-la descarregada, i carregui-la aixís que surti la fera.

— Però, com caçaré, pobre de mi!, si só curt de vista de naixença?

— No tiri fins que li roseguin les pantorrilles.

En fi, no gategem: convé distreure-m? Doncs vinguen armes de fer mortandat. Convé caçar? Doncs vinga goç. Convé goç? Doncs del goç, el *menos*... I d'això'm ve aquest cadell.

En quant a distreure-m, vaig començar l'endemà. Compro un trajo que no hi falta cap peça ni cap trenzilla, surto al camp a fer desgracies, i ja fa sis mesos que'n faig. Però, es un dir-los ho a vostès, per ara no he fet cap mort de repent de la classe dels silvestres. No tiro que no vegi la peça ben aturada; m'hi encaro, m'hi poso a l'*habla*, li examino'l tarannar, i observo si es bestia de galliner; perquè amb això de l'aviram me n'he endut desenganys ferestees.

Una vegada vaig malmetre un gall-dindi

de la cuixa sense volguer, però va rebre de la cuixa.

— Què fa! — me va cridar un pagès.

— No'm destorbeu, que'm distrec.

— Distregui-s gratant-se'l nas! Que no veu que tira a la gent de bé?

— Bé: quant val aquest subjecte?

— Quatre duros.

— *Viva!* Però no veieu que es camatrencat?

— Afegeixi-l amb els manecs de les ulleres, mata-avirams!

En fi, que'm va costar com si fos farcit i tot. La de casa li va posar la poma camosa, quatre olives i aquells quants cascabel·litos, i ens el varem menjar fòra d'epoca. Desde llavors no tiro que no vegi am qui tracto. Respecto la vida de cogullada per munt. I, am tot i això, tinc raons a cada marge.

— Ep! Senyor del goç, — me va cridar un menestral mentres me distreia, — que m'aixafa la cullita!

— Aont es, que no la veig?

— A sota terra!

— Bomba! I què hi fa aquí colgada?

— Espera que s'hi passegin ganduls com vostè.

. — Calleu, Pilatos, — li vaig dir, — que vaig molt armat i faria una desgracia.

— I què ha de fer, sant cristià, si s'enclouria'ls dits amb el gatillo! Que no ho veu que pendrà mal amb aquesta requincalla? Vagi, vagi a la vinya del costat a menjar algun picapoll i deixi'l llegum pels postres.

Si arribo a dur carregat, ah!, lo que es aquell no s'escapa. Me'l penjo al sarró lligat per les quatre cames, i pot-ser a l'ultim me l'haguera vist guarnit! Perquè mirin que es prou! desde'l dia del gall-dindi, no hi he pogut portar més que pollastre, i encara mort de la dòna. Jo sí que an el sarró hi podria posar: *Vedado*.

El temps mato. Per tal motiu m'han tret el bon caçador, perquè pera això de matar se'n té de venir de mena. Jo, creguin-me, vinc de l'hort, vinc d'allà on vulguin; però de mena no'n vinc. No, senyors: no hi puc fer més: he nascut home de bé.

Devegades, ja m'ho dic sota un pi: «Que has fet, Josep? Per què tens de veure-t enverdissat com un merlot en terren de

Santiago
Rusiñol
Obra completa

RUSIÑOL

secà, esbravant-te amb el bestiar ignocent? Quin dret tens pera donar sustos i encarar l'arma a les bestioles prudentes que pasturen? Retira-t, espatlla-nius, Recaredo, Carlomalo! Que'n saben elles del tinglado de la *Bolsa!*»

Ah! La *Bolsa!* Aquell cubell! Els *caparritxos* d'aquell paper que tants mals papers fan fer, això es lo que m'ha ficat dintre d'aquest vestit i m'ha dut goços a casa!

Abans de veure si trobo'l que la sort m'ha destinat, tinc de donar-los un consell. Creguin-me a mi, creguin-me: no estiguin per jòcs de *Bolsa* si no volen tenir cadells, i no tinguin pas cadells si no volen jugar am besties.

(*En aquest moment passa'l goç, i el caçador, corrent-li darrera, desapareix.*)

TELÓ

OBRES DE L'AUTOR

- Impressions d'una excursió al Tago** (agotada).
Desde el molino, il·lustracions de R. CASAS (agotada).
L'home de l'orga, monoleg (agotada).
Andalusia vista per un català, conferència (agotada).
Discurs llegit en els Jocs Florals de Granollers (agotada).
Anant pel món (agotada).
Impresiones de arte, il·lustracions de ZULOAGA, MAS i FONTDEVILA, ÖLLER i RUSIÑOL (agotada).
Oracions, il·lustracions de MIQUEL UTRILLO, música d'ENRIC MORERA.
Els caminants de la terra, poema en prosa (agotada).
Fulls de la vida, il·lustracions de R. PICHOT (agotada).
L'alegria que passa (agotada).
El jardí abandonat, quadro poemàtic en un acte, música de JOAN GAY.
Teatre: L'alegria que passa, El jardí abandonat i Cigales i Formigues, música d'ENRIC MORERA i de JOAN GAY.
Llibertat!, comedia en tres actes.
Mis hierros viejos, conferència.
Els Jocs Florals de Canprosa, comedia en un acte (agotada).
El Poble Gris, col·lecció d'articles (agotada).
El Malalt Crònic, comedia en un acte.
El jardín abandonado, quadro poemàtic en un acte, traduït al castellà per MIQUEL SARMIENTO.
El Prestidigitador, monoleg.
Feminista, monoleg.
El bon caçador, monoleg.
El sarau de Llotja, monoleg.
D'aquí i d'allà.

Festa modernista del Cau Ferrat (agotant-se).

A PUNT DE SORTIR

- L'Heroe**, drama en tres actes.
El pati blau, drama en dos actes.

0'75 ptes.